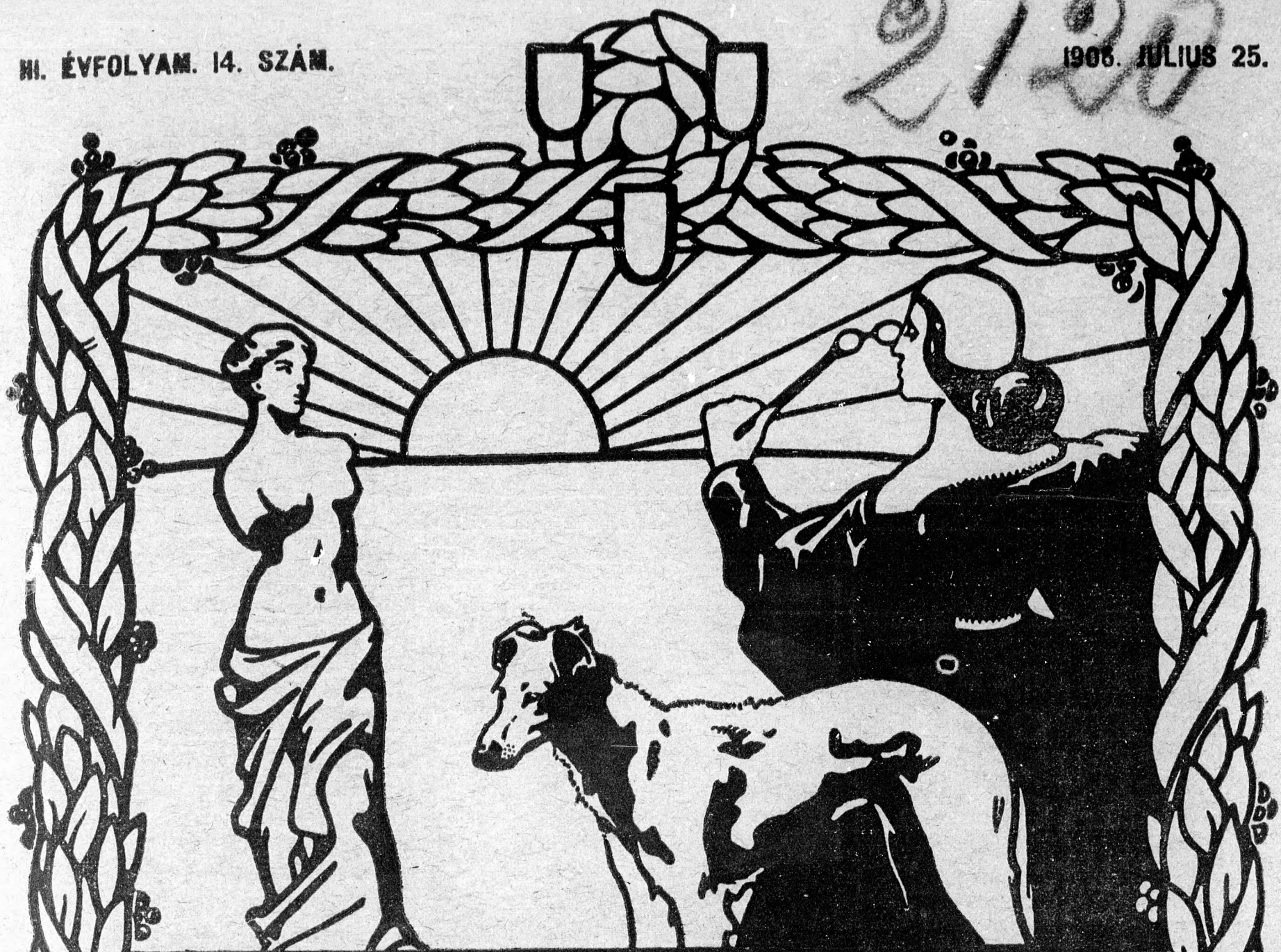

2120

AZ AMATŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

A MAGYAR AMATŐRÖK
ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELEN HAVONTA KÉTSZER

SZERKESZTŐ-
SÉG ÉS KIADÓ-
= HIVATAL
BUDAPEST, VII.,
KIRÁLY-UTCA 89.

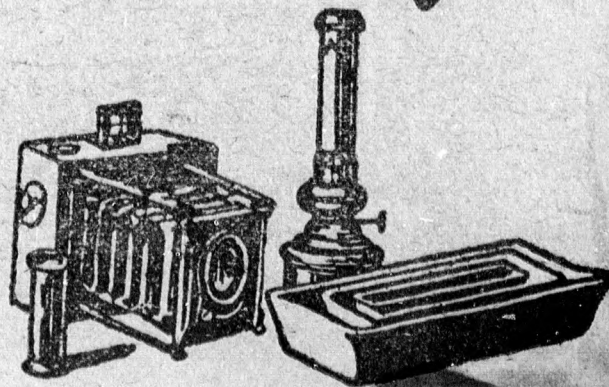
SZERKESZTI

KOHLMAN ARTUR Dr.

ELŐFIZETÉSI ÁR
EGÉSZ ÉVRE:
= 14 KORONA
EYES SZÁM =
ÁRA 60 FILLÉR

BARTA. E. 06.

Kis állatok részére állatorvosi rendelés
ÖHLER BENŐ állatorvosi rendelőjében
 — délután 3-tól 5 óráig —

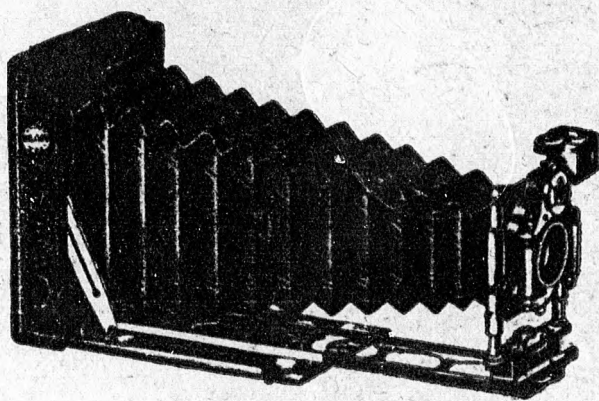
Telefon 30-10. Budapest, VII., Erzsébet-körut 2., I. em. Telefon 30-10.

**RIETZSCHEL
 REFORM-
 MINIMUM-
 CLACK-ja**

felette fényerős, eredeti Rietzschele-féle anasztigmatokkal.

9×12 cm. lemezre ✓✓
 9×12 cm. filmre ✓✓✓
 8×10¹/₂ cm. csomag-
 filmre.

244. számú árjegyzék
 ingyen és bérmentve.

**RIETZSCHEL
 REFORM-
 MINIMUM-
 CLACK-ja.**

Kapható minden jobb
 fotoszaküzletben vagy

OPTISCHE FABRIK

✦ A. Hch. ✦

Rietzschele

✦ G. m. b. H. ✦

Präzisions Werkstätte

✦ München, ✦

Schillerstrasse 28.

Nagybani Képviselet
 Magyarország és
 Ausztria részére:

Georg Jahn,

✦ Wien, IX., ✦

Sechschimmelg. 7.

SZÓTS SIMON ✦ ✦ **SZÓNYEGTELEPE** ✦ ✦
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 15. sz.

Állandóan érkező divatos újdonságok és különlegességek: Perzsa, Smyrna, Axminster, torontáli stb. szőnyegekben, szövet- és csipke-függönyök, teljes és fél storok, ágy- és asztalterítők, flaneltakarók, utazó takarók, angol plaidek, ágyneműek, pokrócok, vas és rézbútorok, gyermek-kocsik, szabadalmazott átváltoztatható gyermek-székek és általában a lakásberendezéshez tartozó összes cikkekben. SZIGORÚAN

✦ SZABOTT ÁRAK!! Megtekintés vételkényszer nélkül. ✦

***** Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni *****

□ Legrégibb és legnagyobb útlelet
 a szakban. □ Alapítva: 1878. □

PEJTSIK KÁROLY

□ FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE □

IV., Városház-utca 1 BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 1

(Standard-paletta)

Ajánlja:
 minden
 a fényképe-
 szeti szak-
 mába vágó
 készülékeit
 és czikkeit
 jutányos
 árban.

alatt
 műterem
 kizárólag
 amatőr-
 előokra.

□ □ □ □

Felvilágosítás
 és képes nagy
 árjegyzék □ □
 □ □ kívánatra
 a legnagyobb
 készséggel.

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

Ajánkozik a legjobb egy- és többszínű
 klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

Hihetetlen és mégis igaz!

Ha lábait kimélni óhajtja, ha sokat jár ki
 esőben, fagyban és meghúlni nem akar:

használja a **Rytkó-féle** egészségi gyógycipőt.

Rheumában stb. szenvedőknek sok év óta kipróbált, or-
 vosilag elismert, külföldön is szabadalmazott magyar
 találmányomat, higiénikus egészségi cipőmet ajánlom.
 Ezen cipő belső szerkezete szakértők egybehangzó véle-
 ménye szerint eddig felülmulhatatlan módon biztosítja a
 lábnak egyenletes természetes melegét, a rheumás beteg
 egészségét helyreállítja, az egészséges szervezetet pedig
 meghűléstől és sok veszélyes betegségtől megóvja. A
 cipő ruganyos, könnyű, elegáns formájú és olyanoknak,
 kik hivatásuknál fogva sokat járnak, megbecsülhetetlen.
 Lábizzadást és sokféle lábbántalmat sikeresen gyógyít,
 a vérkeringést egyenletessé teszi, ennélfogva sok beteg-
 ségnek enyhítő szere. Egyedüli készítője a feltaláló:

Rytkó Győző Budapest, Ke. epe-sí-út 29.

Ismertetés ingyen és bérmentve!

Photographische Mitteilungen

Gazdagon illusztrált fél-
 havi műkedvelői folyóirat.

Szerkeszti: ♥ | Kép-Szerkesztőség: ♥
 Paul Hannecke. | Fritz Loescher.

==== Évente 24 kvartalaku füzet. ====
 12 gravürrel és mintegy 24 egyszínnyomású képpel.

==== Ara negyedévenként 3.— márka. ====

Keresztkötés alatt 3.60 márka, külföldre 4.50 márka.

==== Mutatványszám ingyen. ====

♥ | Kiadó: ♥
 Gustav Schmidt, Berlin W. 10.

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ♥♥♥♥

A KODAK

tekercsfilm-kamarák az egész világpiac legjobb fényképező készülékei.

KODAKOK: K 6.50-től K 400.—ig.

A filmtekercsek **nappali világosság mellett is előhívhatók a mi előhívó készülékeinkben.** (Áruk: K 13.—tól K 55.—ig.)

PREMO és POCO

kamarák, üveglemezre és „Premo-csomagfilm“-re (pakk-film) K 22.—tól K 915.—ig.

Csomagfilmek

8×10^{1/2}, 9×12, 10×12^{1/2}, 13×18, 12×16^{1/2} cm. nagyságban, **minden üveglemez-kamara**ra alkalmazható.

Árjegyzékek és ismertetések ingyen és bérmentve. ☉ Mindenütt kaphatók.

KODAK Ltd.
Wien, I., Graben 29.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

III A MAGYAR AMATŐRÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK III
 HIVATALOS KÖZLÖNYE

A fényképezés esztétikája.

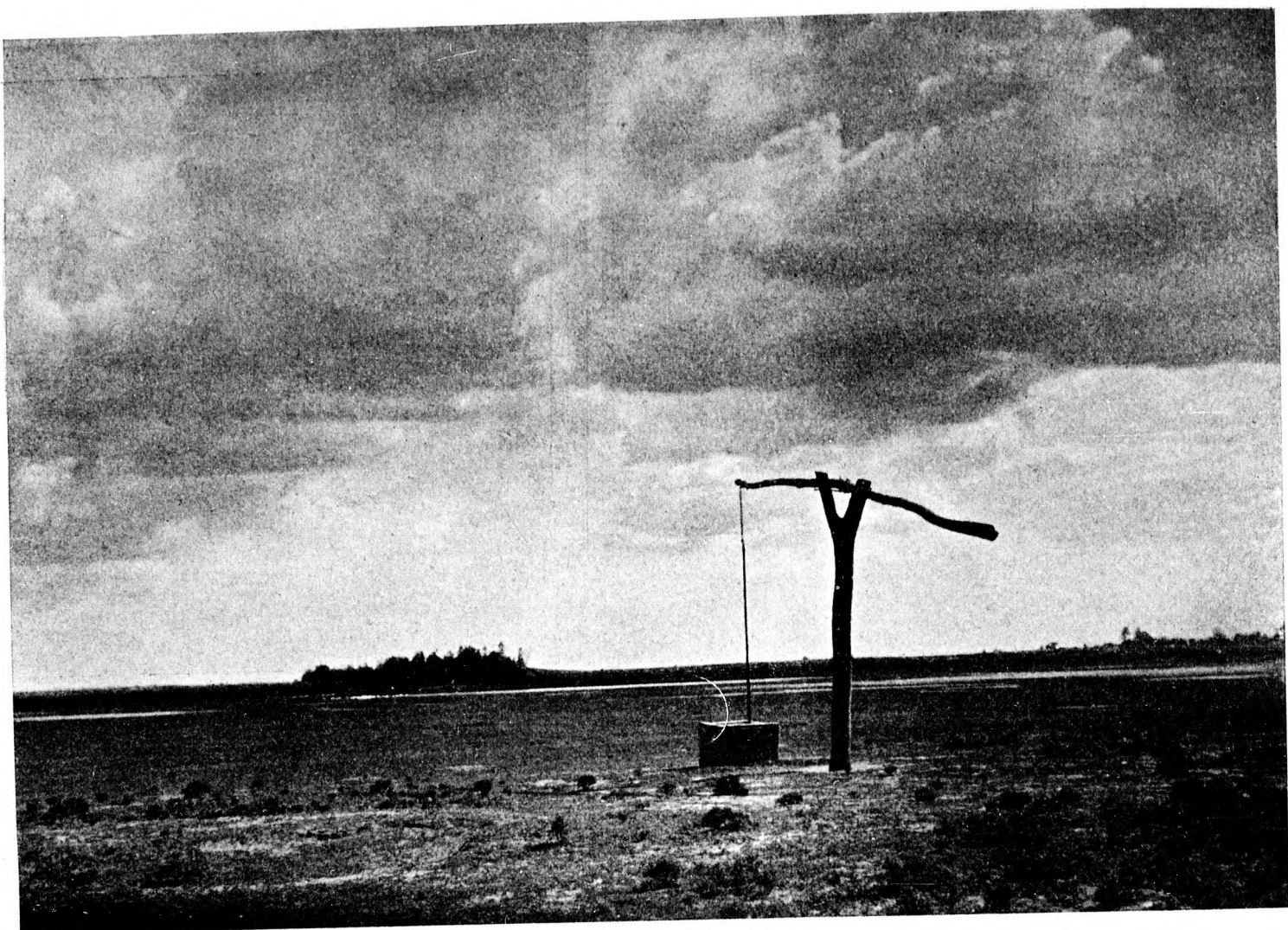
Irta: MARIO.

A pozitív eljárásokról.

A művészi fényképezés két nagy fázisa a felvétel művészi megkoncipiálása és az ekként nyert negatívnak megfelelő, művészi pozitív eljárásban való másolása. Az első tehát a koncepció, a második a művészi kivitel dolga. És mindkét elem léte egyaránt fontosnak mondható. Mert legyen bármily művészi megkoncipiált is negatívunk, ha a pozitív másolatban a kivitel technikailag bár kifogástalan, de művészietlen a végeredmény sohasem lesz önálló művészi becsü. És ez éppen az a pont, amelynél igen gyakran vétnek a legjobb amatőrök is és figyelmen kívül hagyván annak fontosságát, messze eltávolodnak a céltól: az önálló művészi becsü „képeknek” alkotásától.

Ha valamiben, úgy az izlés, művészi megérzés és tapintat dolgában igazán nehéz tételes szabályokat felállítani. Ahány eset, annyi individuális felfogás alá eső kérdésnek eldöntését igényelné ez. De szemünk előtt lebegnek egyes, *a jó izlés ellen leggyakrabban elkövetni szokott merényletek*, melyekből okulva, bizonyos intelmeket leszűrünk sikerült. Ime néhány:

Minden témának, minden lemeznek megvan a saját maga által megszabott és szükségszerűen előírt technikája. Más technikát igényel pl. egy napsugaras, mást egy ködös, borongós táj. Az előbbinél a részletek fényellentéteknek emelésére az utóbbinál éppen ezeknek csökkentésére, illetve lefokozására kell törekednünk.

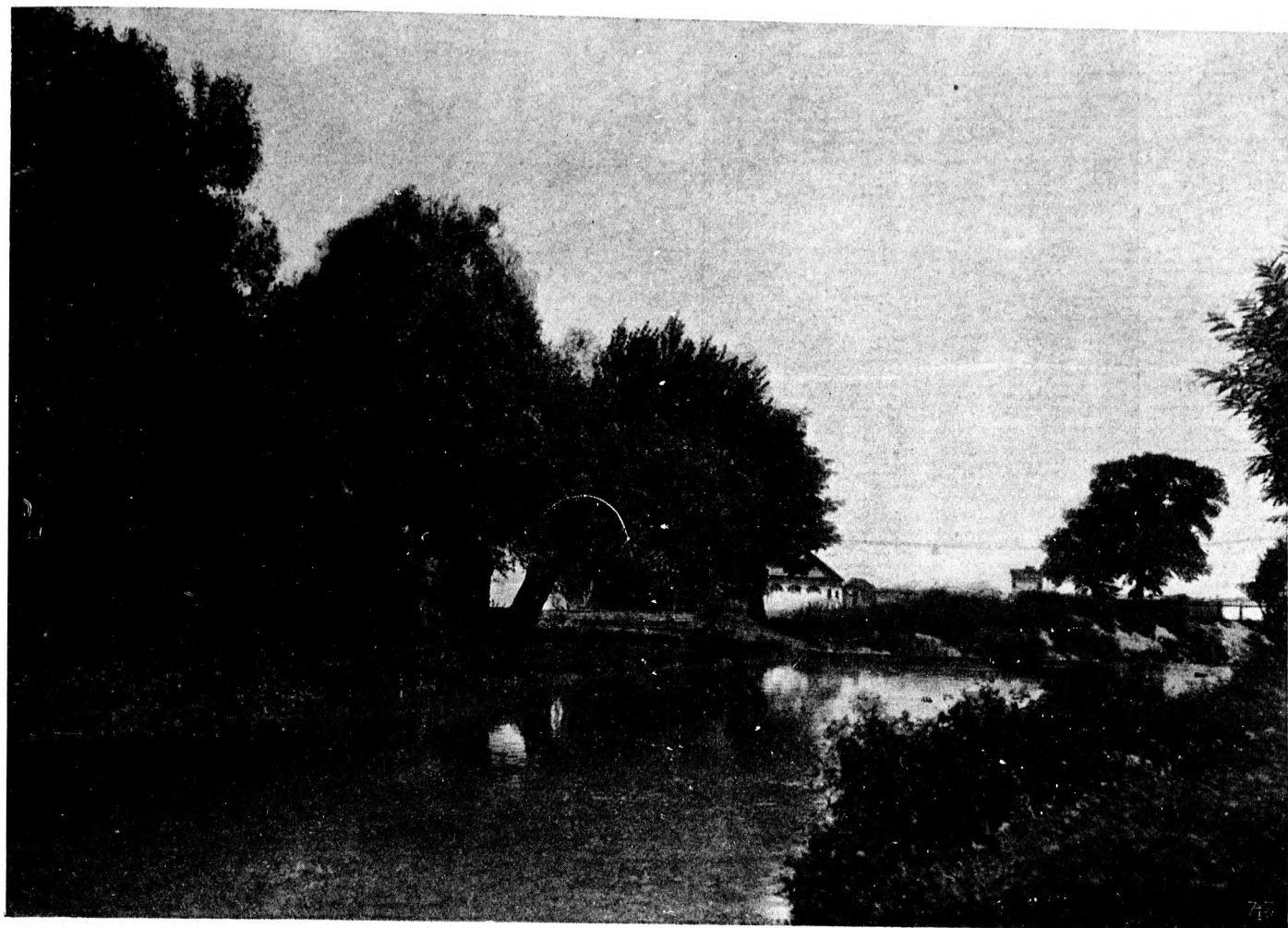

GÉMES KÚT
Geneszy Gyula szízes, Nagyikinda

A ma már fejlett pozitív technikák, — mint a milyenek pigment, gumminyomás, az ozotypia sőt már a színezett brómezüst nyomatok is, — nemcsak a fény és árnyékviszonylatok hűségének elérését, de a szín és annak árnyalatainak helyes megválasztása révén a *valószínű* színértékeknek, sőt színeknek elérését is lehetővé teszik. Hogy tehát az előzőhöz hasonló példát alkalmazzunk más színt választunk a napsugaras tavaszi, vagy nyári, mást a ködös őszi és ismét mást a zimankós téli hangulat megközelítő visszaadására. A tavaszi nyári képet élénkebb, melegebb tónusban, a ködös őszt tompább, szürkébb, végül a téli tájat hideg színekben igyekezzünk kifejezésre juttatni. *A rikító színeket lehetőleg kerüljük!*

A témának megfelelő kivitelén kívül még az eredeti vagy nagyított lemez karakterének megfelelő technikának alkalmazása is rendkívül fontos. A képet hordozó anyag, a másoló papíros sajátosságait nem szabad figyelmen kívül hagynia egyetlen jó amatőrnek sem. Mert tévedés volna azt hinni, hogy egy és ugyanaz a technika, vagy ugyanaz a gyártmányú, vagy fajtájú papíros minden témának, vagy bármily jellegű lemez kivitelére alkalmas. És nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy sok szép téma, sok értékes, jó lemez marad kiaknázatlanul a pozitív eljárásnak, a másoláshoz használt anyagnak sablonosan egyforma alkalmazása következtében.

Kitűnik ez legott, ha pl. egy erősen nagyított negatívot valamely fényes felületű, teljesen síma celloidin v. brómezüst papírra másolunk. Mert a nagyítás által az élesség csökkenvén, inkább folt-
hatásokra törekszünk. Ezért alkalmasabbak az ily képekhez a durva szemcsészetű papírosok és főleg a modulálható gummi technika. □

PATAK PARTJÁN
Julius Lengsfeld, Wien

A gumminyomásról.

Irta: HAJDU-HOFFMANN VIKTOR.

III.

A festéket — amint már említettük — egy preparált gummioldattal keverjük össze. A gumminak ez oldatban az a rendeltetése, hogy a festéket az érzékenyített papiroshoz kösse. Ismerünk jeles gummistákat, kik nem tiszta gummiarabikum-oldatot használnak e célra, hanem *halenyvvel* keverik azt. Mi is kipróbáltuk e módosítást és azt igen jónak találtuk, mert a halenyv kitűnő lehűtő anyagnak bizonyult. A kombinált gummioldat előállításához a következő előírást adjuk:

II. sz. utasítás.

50 gr. az I. sz. utasítás szerinti gummioldatból,
50 gr. halenyv.

A két anyagot szélesnyílású üvegbe öntjük és jól összerázzuk. A keverék tartós. Azok, kik kényelmi vagy más okból nem akarják a kombinált gummioldatot használni, bátran

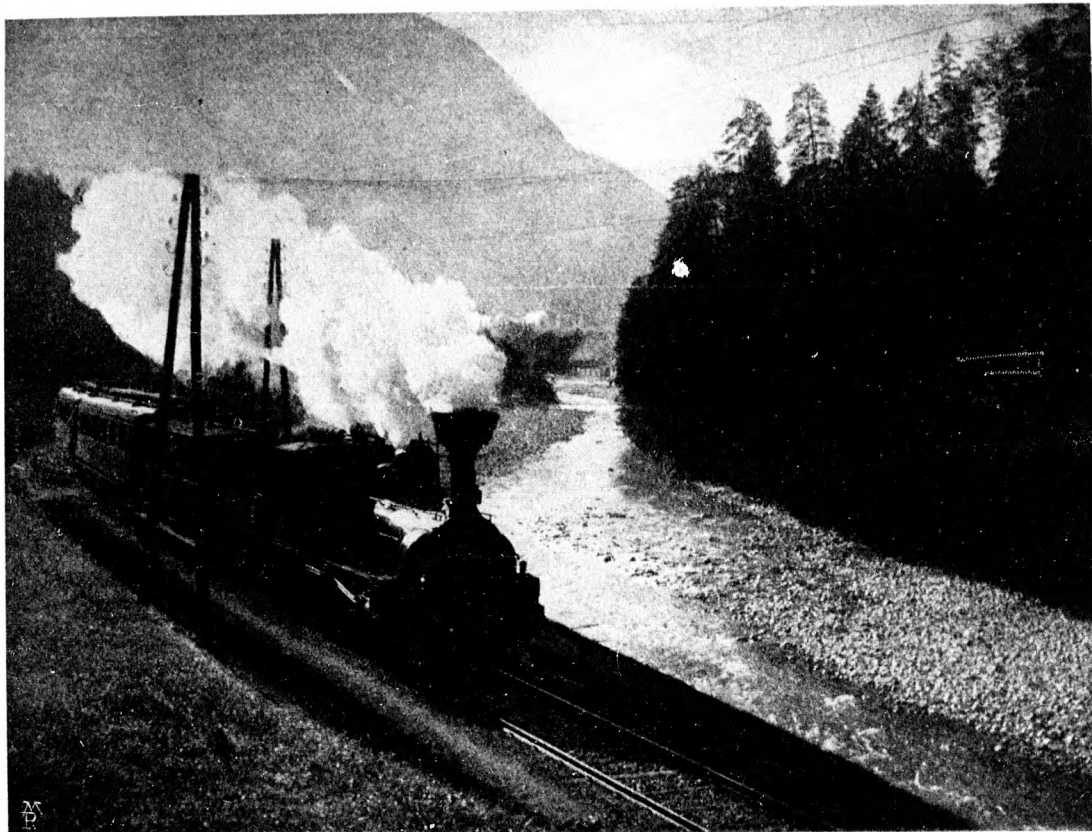
megmaradhatnak az I. sz. utasítás szerinti tiszta gummiarabikum-oldatnál, mert azt is jó eredménnyel használhatják. A festékek előállítására vonatkozó utasításainkban ezentúl mindig a „gummioldat“ kifejezést fogjuk használni, ami úgy értelmezendő, hogy az előírt mennyiség vagy az I. számú vagy a II. számú utasítás szerint készült gummioldatból veendő.

Ha a gummioldat használatra kész, akkor következik

a festék keverése.

A különböző színű festékek közül kezdőknek legalkalmasabb a fekete. Ez ugyanis a legalkalmazkodóbb szín, mert ha bármilyen felvételhez is használjuk, nem leszünk ízléstelenek. Hogy milyen negativre van szükségünk, azt már első cikkünkben fejtegettük. Bármilyen színnel vagy negatívval kezdjük azonban kísérleteinket, semmi körülmény között se térjünk át új színre vagy negativre mindaddig, míg a megkezdett színnel vagy negatívval tökéletesen jó másolatot nem kaptunk. Nehány sikertelen

LEJTŐN

Franz Holluber,
Wien

kísérlet azonban ne riasszon el senkit a munka folytatásától. Jusson mindig eszünkbe, hogy a gumminyomás elsajátításával oly pozitív eljárást tanulunk meg, amely művészi hatás, plasztika és tónus tekintetében túl tesz minden más eddig létező másolási eljáráson. Szigorúan véve, a gumminyomást nem is szabad másolásnak neveznünk, mert aki csak másolni akar, annak kár a gumminyomással vesződnie, mert hiszen annak legértékesebb sajátága éppen az önállóság és az egyéniség érvényesülése. Jusson mindig eszünkbe, hogy csak az első jó gumminyomású kép előállítása nehéz. A többinél minden nehézség önmagától szűnik meg.

A következő sorokban néhány legfontosabb festék keverésére adunk pontos utasításokat, amelyek alapján azután könnyen megállapíthatjuk a többi festék, illetőleg színek helyes keverési arányát is.

A festékek keverése.

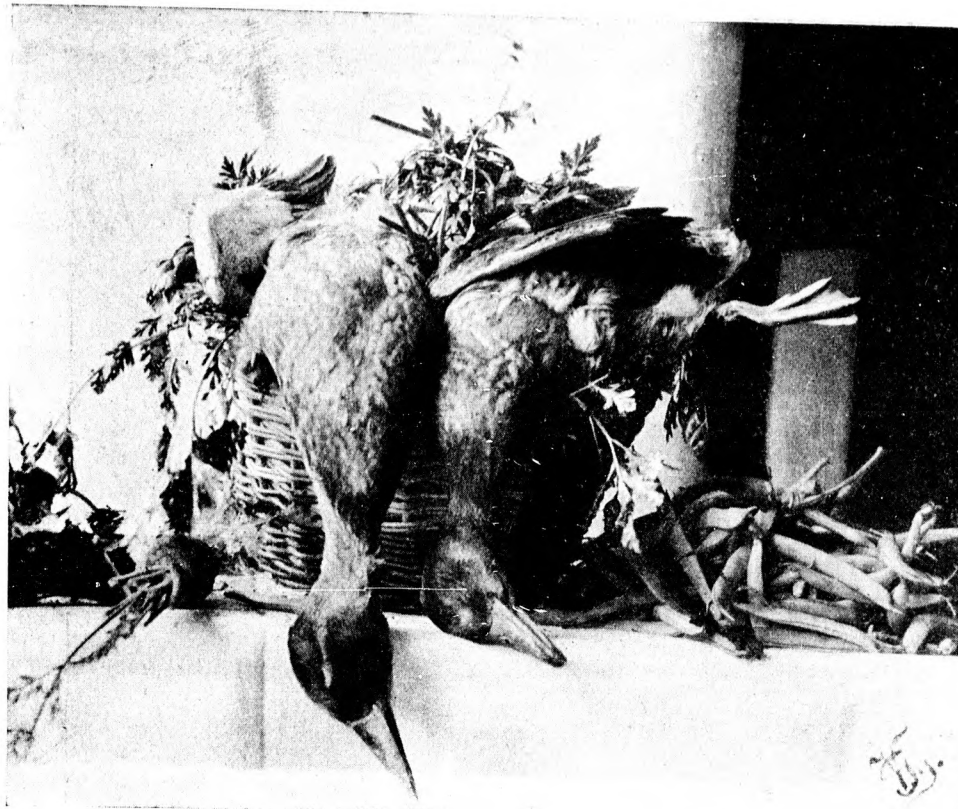
III. számú utasítás.

- 40 gr. gummioldat
- 10 gr. elefántcsont-fekete
- 3 gr. lámpafekete
- 20 gr. víz.

A festék úgy készül, hogy a száraz porfestéket kevés gummioldattal egy üveg- vagy porcellán dörzscsészében üvegpálcika segítségével finoman szétdörzsöljük. Az így keletkezett maszszát egy arra alkalmas tárgygal a dörzscsészében többször összekaparjuk, illetőleg egy helyen ismét összegyűjtjük és tovább folytatjuk a szétdörzsölést addig, amíg a maszsa egész finom, egyenletes strukturájú péppé lett. Erre azonban hosszabb időt fordítsunk, mert minél finomabb a pép, annál lágyabb tónusú a kép. Ha a maszsa fenti kívánalmainak már megfelelő, akkor hozzáöntjük a megmaradt gummioldatot és vizet, újból jól szétdörzsöljük a hígított folyadékot és azután beleöntjük egy szélesnyílású üvegbe. Ha az üveget jól eldugaszoljuk, akkor e koncentrált festék hosszú ideig használható, mert nem romlik. *Használatban 1 rész festékoldatot 7 rész vízzel hígítjuk akkor, ha sötét tónusú képet erőteljes árnyékokkal akarunk. Ha azonban lágy, gyengébb tónusú képet kívánunk, 1 rész festékhez 10 rész vizet veszünk.*

Az ily módon készült festékek idővel leüllednek és azért használat előtt fapálcika segítségével jól felkeverendők.

CSENDÉLET

Vargyassy Gyula,
Szt.-Gothárd*IV. számú utasítás.**Nyers terra siena.*

- 20 gr. gummioldat
- 10 gr. nyers terra siena
- 20 gr. víz.

Kezelése éppen olyan, mint a fekete festéké, de azon különbséggel, hogy használatához ugyanannyi vizet kell vennünk, mint amennyi koncentrált festéket veszünk.

*V. számú utasítás.**Égetett terra siena.*

- 20 gr. gummioldat
- 10 gr. égetett terra siena
- 20 gr. víz.

Keverése ugyanolyan mint a fekete festéké, de mint a nyers terra sienából, úgy ezt is ugyanannyi vízzel kell higítanunk, mint amily mennyiségű festéket használunk.

A kék szín leginkább más színek árnyékolására használatos. Ha azonban tiszta kék színű képet akarunk, akkor alkalmazkodjunk a következő utasításhoz:

VI. számú utasítás.

- 20 gr. gummioldat és
- 20 gr. víz

Kék.

keverékéhez annyi porosz vagy párisi kéket vegyítsünk, amíg a kívánt tónust megkaptuk.

A zöld szín úgy készül, hogy a IV. számú utasítás szerinti nyers terra sienához egy kevés kéket keverünk. Az így nyert szín egy kevés fekete hozzáadásával sötétebb lesz.

A fekete egy parányi kék segélyével hidegebbé és egy kevés égetett terra sienával melegebbé változtatható.

Piroshoz az V. számú utasítás szerint készült terra sienát veszszük, melynek élénkségét egy kevés feketével mérsékelhetjük, míg egy csekély IV. utasítás szerinti terra sienával sárgásra árnyalhatjuk.

A színek ilyen skálája teljesen elegendő a gumminyomásnál előfordulható színekhez. Kezdeknek nem ajánljuk, hogy az általunk adott utasításoktól eltérjenek, mert különben sok-sok olyan bosszuságban lesz részük, amelyeket mind elkerülhettek volna, ha utasításainkat pontosan betartják.

JEZSUITA-LÉPCSŐ
A BUDAI
HALÁSZBÁSTVÁN

Balogh Rudolf, Budapest

Fényképezés úton.

Irta: A. REGENITER, KÖLN.

II.

A mai kis fémből készült állványok az állandó magunkkalhordozásának terhéért a legcsekélyebbre szállították le és az okozott fáradtságért bőven kárpótol bennünket a *kényelmes és biztos* munka. A fentemlített hibákon kívül képesek vagyunk gépünket tetszés szerint magasra vagy mélyre állítani, a pontos beállítás által pedig a *képszerűség* eléréséhez szükséges tényezőket (ú. m. képkivágás, előtér, háttér stb.) kellően mérlegelni.

Ha azonban kénytelenek vagyunk „szabad kézből“ exponálni, akkor ez mindenkor a legnagyobb fényerővel, magas fényérzékenységű lemezzel és „pillanat“ legyen. De még itt is kínálkozhatik alkalom, hogy gépünknek alátámasztással, vagy más módon szilárd nyugópontot adjunk.

Különös fontosságú a magunkkal viendő *lemezanyag* kérdése is. Annak hosszas fejtegetése azonban, hogy mikor használjunk színérzékeny vagy közönséges lemezeket, mikor alkalmazzunk színszűrőket és mikor mellőzhetjük azokat, e cikknek keretét túllépné. Mégis alapszabályul szolgáljon, hogy amatőr-fényképező úton *mindenkor csak oly gyártmányú lemezeket használjon, melyekkel már sokat dolgozott*, melyeknek sajátosságait ú. m. érzékenységi fokát stb. kellőképpen ismeri. Túlérzékeny (ultra-rapid) pillanatlemez nem feltétlenül ajánlatosak, mert az a hátrányuk, hogy egyrészt a berakásnál igen könnyen kísért az elfátyolosodás veszedelme, másrészt előhívásuk is kiváló szakértelmet igényel. Azonkívül *időfelvételeknél* nem nyújtanak semmi előnyt, amiért is főleg ezeknél a kevésbé érzékeny, de tisztán, átlátszóan dolgozó lemezek előnyben részesítendőek.

Csakígy áll a dolog a színérzékeny lemezekkel is, melyek hatása, illetve a helyes szín-

□ □ □ □ □ □ □ □

□

□ VASÁRNAP DÉLUTÁN

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□ Mentényi Sándor, Baja

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

□

A M. A. O. Sz. első házi kiállításából.

értékek elérésére célzott eredménye ugyancsak hosszabb megvilágítás (expozíció) mellett áll be.

Ezért *középerzékes* rétegű lemezek a leginkább megfelelőek. Természetesen gyors pillanatfelvételeknél a nagyon érzékeny ú. n. „pillanat” lemezek értékes anyagot képeznek.

Hogy már most feltétlenül megbízható lemezanyaggal felszereltek legyünk, lemezeinket csak jóhírnevű *ismerős üzletben* vásároljuk és *útra-keelésünk előtt eszközöljünk próbafelvételeket* velük. Ha podgyászunk nagyobb lemezkészlet elvitelét nem engedné meg, küldessünk magunk után *ugyanazon* gyártmányú lemezekből. Különösen lehetetlen másképpen eljárni akkor, ha útunk kisebb helységeken keresztül vezet. De még nagyobb városokban is óvakodjék az amatőr attól, hogy kevésbé jó és előtte ismeretlen gyártmányú, esetleg már megromlott lemezekkel egészítse ki készletét.

A legnagyobb nehézségeket az úton a lemezeknek *berakása és váltása* okozza. Különösen

ez az eset forog fenn ott, hol a sötétkamara nem elismert szükségességű berendezési tárgya a szállodáknak.* Legkedvezőbb és legbiztosabb ilyenkor, ha lemezeinket egy abban a helységben esetleg létező foto-üzlet sötétkamarájában válthatjuk. Esetleg egyik-másik barátságosabb szakfényképész is megengedi az amatőr-kollégának (?) saját sötétkamarájának a művelethez csupán néhány percnyi időre szükséges használatát.**

Ha azonban másként nem megy, önmagunknak kell *sötétkamarát rögtönöznünk*. E célra gyakran kedvezőnek kínálkozik egy-egy sötét zug, kamara vagy pince, melyeket azonban ne használjunk addig, míg *teljes fénymentességét* meg nem állapítottuk. Némelykor jól válthatunk

* Például széles e hazában.

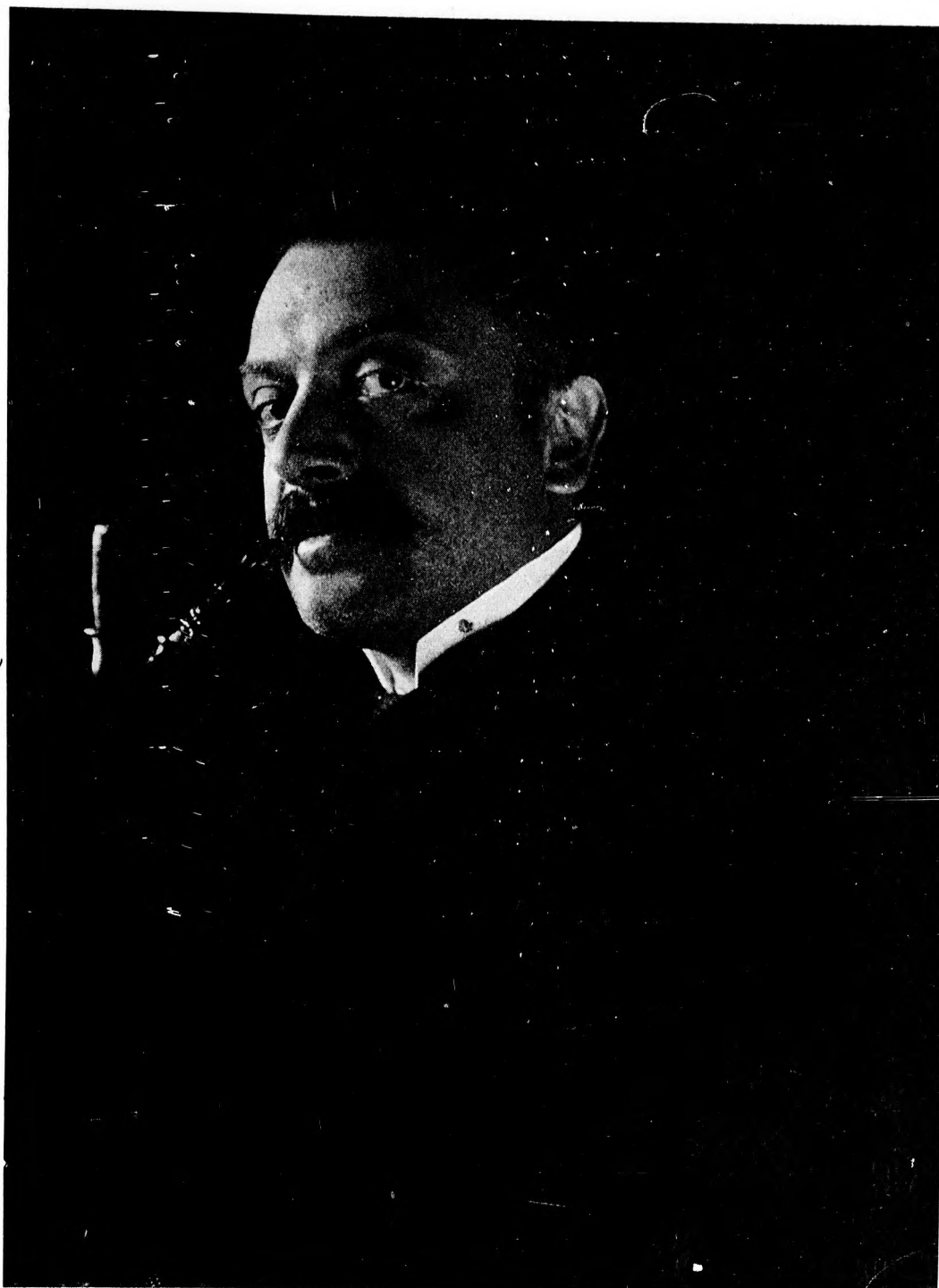
A szerk.

** Nálunk, ahol a szakfényképészek vagy „az amatőr hadd fizessen . . .” vagy — mi még sokkal rosszabb — benne az ellenséges konkurenst látván, a merev megtagadás álláspontjára helyezkednek, ez is nagyobb nehézséget képez, mint a külföldön.

A szerk.

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

ARCKÉP

Forrai József, Nádudvar

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

A M. A. O. Sz. első házi kiállításából.

így is a lemezek elkaparása, elcserélése, fordított berakása és a melegben az ujjak izzadása folytató ujjnyomok, igen gyakoriak. Ezért ez utóbbi módot csak *végsszükség* esetén ajánlhatjuk.

Szabály: *Inkább várjuk meg az estét, semmint kockára tegyük a már exponált és a berakott lemezekre exponálandó felvételeink sorsát!*

Igen fontos, mert a lemezváltással szorosan összefügg, a lemeztokok (kazetták) száma. Az e téren való *takarékosság* — *pazarlás*. Legalább 4—5 kazettával induljunk csak útnak, hogy még több felvétel esetén is *éjszakának idején*

érjünk reá váltani. Tévedés azt hinni, hogy a holdfény a lemezeknek nem árt.

És e szempontból is figyelmébe ajánljuk amatőrtársainknak azt a szabályt, mely a felvételek számának esetleg üdvös apasztására vezethet: *„Tessék keveset, de jót produkálni!”*

□ (Folytatjuk.) □

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk terjesztésében nekünk segédkezet nyújtani és amatőrismerőseik címét velünk tudatni szíveskedjenek. Mi viszont minden egyes ily címre ingyen mutatószámot készséggel küldünk. □

OLÁH CIGÁNYOK

C. Csarowszky, Wien

A fotografálásról.

SZELES BÉLA sorozatos felolvasása.

Magnézium-felvételek.

A magnézium fényhatása függ az anyagtól, távolságtól, az anyagmennyiségtől és a lámpaszerkezettől, melyben elégetjük.

Szobafelvételeknél, borus időben, este, általában rossz világításnál mindig mesterséges megvilágítást használjunk. Műtermekben leginkább elektromos ívlámpákkal dolgoznak, amatőröknek azonban ez a legkritikább esetben áll rendelkezésükre, e helyett magnéziumfényvel világítanak.

Magnézium szalagot egy óraművel ellátott lámpában égetünk, mely a szalagot az elégett rész arányában mindig utána pótolja. A fényt gömbreflektorral vetítjük.

Magnézium-por, ú. n. Pustlicht-por és magnézium keverék, Blitzlicht-por elégetésére is vannak direkt lámpák és pedig más a Pustlichtnak, más a Blitzlichtnek. Blitzlichtet Puslicht-lámpában egyáltalában nem szabad elégetni. A Blitzlichtek többnyire könnyen robbannak, mert bennük a magnezium-por az égést gyorsító vegyületekkel van keverve, ezek pedig (a klorsavas káli, nitrátok, pikrátok) explozivek. Veszélytelen a magnézium és káliumpermanaganát keveréke. Ebben 10 gr. magnézium-porra 15 gr. porított káliumpermanganát jut.

Magnézium-por vagy porkeverékkel dolgozva a lámpát könnyen fölöslegessé tehetjük.

100 cm³ vízben feloldunk 20 gr. salétromot, ezen áthúzzunk selyempapírost, megszáritjuk, beleteszszük a megfelelő (2—3 gr.) por-mennyiséget s. egy ugyancsak preparált szalagot teszünk beléje. Végül gombolyagocskát csinálunk belőle, esetleg cérnával átkötjük. Többet is alkalmazhatunk egyszerre, csak gondoskodnunk kell, hogy tényleg egyszerre gyulladjanak meg. Ezt úgy érhetjük el, ha egyenlő hosszú gyújtózsínókkal látjuk el őket, melyek egy helyen összpontosulnak, vagy elektromos árammal. Ha nem ég hirtelen végig a zsinór, a felvevő is közébe állhat a csoportnak.

Kellemetlen, hogy mindig erős, fehér füst fejlődik. Ezen több kevesebb szerencsével iparkodnak segíteni. Ha a füst nem jön a tárgy és a gép közé, akkor nem akadályoz s a teremből szellőztetéssel kiűzhetjük. Az égés tartama csak tized-század másodpercnek felel meg. A beállítás és az exponálás jól égő petroleum- vagy gázlámpásnál történik, mert túl gyenge világosságnál a pupillák túlságosan kitágulnak, a felvillanó fényenél hirtelen szűkülnek és a szemnek nem adnak határozott képet. A beállítás után a lemezt bátran kinyithatjuk, mert a rövid idő alatt, míg a Mg.-ot meggyújtjuk, illetőleg a fény felvillan, a lámpa világossága nem hat a lemezre.

A fényforrás és a tárgy távolsága körülbelül 2—2,5 m., közéjük fényszűrőt — selyempapírt — teszünk.

Több lámpával vagy magnézium-fény és napfény *együttes* alkalmazásával a megvilágítást variálni lehet.

Megpróbálták a magnéziumot olcsóbb anyaggal helyettesíteni. Sikerült is alumíniummal, de minthogy ez sokkal nehezebben gyújtható meg, csak a legfinomabb poralakban alumínium-bronz használható.

21,7 gr. alumínium-bronz	} 2,3 gr. } elegendő.
13,8 „ Stibium-por	
64,5 „ klorkáli	

1 r. alumínium-bronz + 3,45 káliumpermanaganát igen gyorsan ég el, de ugyanannak a mennyiségnek kisebb a fényhatása, mint az előbbeni keveréknek.

(Folytatjuk)

A sötétkamara világítása orthochrom lemez használatánál.

Az erősen orthochromatikus (színek iránt érzékeny) lemezek használata mindinkább terjed. Ennek következtében ideje fölvetni a kérdést, hogy a sötétkamarának az a világítása, melyet a közönséges lemezek kezelésénél használunk, alkalmas-e az orthochromatikus lemezekhez is? Többfelől történt már figyelmeztetés arra, hogy az orthochrom. lemezeket a kazettába való helyezésnél és előhívásnál lehetőleg óvni kell a sötétkamara lámpájának fényétől is, de hogy az elfátyolozás veszélyének mennyivel inkább ki vannak téve e lemezek más lemezekkel szemben, az — még az ily lemezeket sűrűbben használó amatőrök előtt is — csak kevésbé ismeretes.

Kísérletet végeztünk tehát arra nézve, hogy a kereskedelemben előforduló különböző fényszűrőknek, a közönséges orthochrom. lemezekre való hatását összehasonlítsuk. A kísérlethez „Agfa“-chromo és közönséges „Agfa“-lemezt, fényszűrőkül pedig

1. világos rézrubinfelfogó üveget,
2. ugyanilyen sötétet, mely a sötétkamara világítására leginkább használtatik,
3. kobaltrubinüveget (Miethe-rendszerű),
4. zöld zselatin foliát

használtunk.

Fényforrásul egy villamos lámpa szolgált, bádóg-házikóba foglalva, melynek elő részén homályos üveggel kombinálva a fényszűrőt helyeztük el.

Körülbelül 70 cm. távolságban a lámpától függélyes irányban minden egyes esetben egy közönséges és egy orthochrom. lemezt egy időben úgy tettünk ki a színes fény hatásának, hogy azok sávonként 1 2 és 3 percig legyenek megvilágítva. Így a lemezeken előhívás után különböző sötétségű zónák jelentkeztek.

E zónák elsötétedési fokát (a lemezeket egymással és a fényszűrők milyenségét összehasonlítva) számokra átváltoztatva a következő számokat nyertük:

OLASZ
PARASZTNŐ

C. Cizarovszky,
Wien

A színszűrő száma és megjelölése	A közönséges lemez	Az orthochrom lemez
	elsötétedési foka	
1. világos rubin	1·5	6·8
2. sötét rubin	1	4·5
3. kobaltrubin	0·5	0·7
4. zöld folia	3	20

E kísérletből következik, hogy a megvizsgált fényszűrők közül a kobaltrubinüveg (3. sz.) nemcsak a közönséges, hanem az orthochrom. lemezekhez is a lehető legbiztosabb fényszűrő, mert hatása az orthochrom. lemezre csak gazdagon kétszerese a közönséges lemezre gyakorolt hatásnál; ellenben a minőségileg egyenlő és csak világosságukban különböző rubinüvegnél (1. és 2. sz.) e hatás már körülbelül 4-szeresen, a zöld fényszűrőnél pedig (4. sz.) 7-szeresen fokozódik.

A zöld fényszűrő (üveg vagy folia) még a közönséges lemezek kezelésénél is csak elővigyázattal, orthochrom. lemezeknél pedig alig használható. A közönséges rubin-üvegek sem elég biztosak, azért az orthochrom. lemezeket csak nagyon rövid ideig szabad ezek fényének kitenni és egyáltalán igen óvatosoknak kell lennünk ezek használata közben, ha nem akarjuk azt, hogy a lemezen fátyol képződjék.
(Mitteilungen der „Agfa“.)

FATANULMÁNY
C. Cizarovszky, Wien

Barnára színezett bromezüstképek.

Winthrop-Somerville a „Brit. Journal Phot. Almanac“-ban bromezüstképek barnára való színezésére olyan módszert ajánl, amely nem egészen ismeretlen, mert már a nedves eljárás korában is gyakran alkalmazták. A kollódium-negativet akkoriban — hogy nagyobb fődöttséget nyerjen — kénes ezüstté változtatták át, még pedig olyképp, hogy a negativ fémes ezüstje chlór-, bróm- vagy jód-ezüstté vált. Ennél a műveletnél perchlorid vagy sósav és különféle chromátok kerültek alkalmazásba, utána pedig kénammoniummal kezelték a lemezt, melynek nyomán erőteljes, barnafekete színeződésű kénezüstkép keletkezett.

Hasonló módszerek alkalmazását a bróm-ezüstképek színezése végett is megkísérelték már. Ezt annak tulajdoníthatjuk, hogy a végeredményben nyert szín nagyon szép, továbbá hogy a fejlesztő-eljárás révén készült ezüstképek kénes színezése éveken keresztül tartósan bizonyult. Kezdetben e célra ugyanazon szereket használták, mint a kollódium-eljáráshoz. Szerző most ezek helyett vörös vérlúgsó és bróm-kálium vegyülékének az alkalmazását ajánlja e célra, amely kezdetben a fémes ezüst reakciója által ferrocyanezüstté, azután a bróm-kálium által bromezüstté alakul át. A kénezüst eszerint a kénnátrium hatása révén képződik.

A színezésnek ez a módszere nagyon hatásos és barnás-fekete, barnás-vörös tónusok elérését teszi lehetővé. A színtónus lényegében attól függ, hogy milyen fajta bromezüstpapírt alkalmazunk és ugyanazon fajta papírnál mindig egyforma is marad. A színezőfürdő hosszabb-rövidebb behatása által a színtónust módosítani nem lehet.

E módszer különös előnye az, hogy a színezés minden különös elővigyázat nélkül elvégezhető és hogy az uránnitráttal, ferricitráttal és vörös vérlúgsóval való színezésnél gyakran keletkező foltok nem fordulhatnak oly könnyen elő. A színtónus a kép fényeiben és árnyékaiban teljesen egyenlő, a fehérségek pedig minden hosszadalmas mosás nélkül is tiszták maradnak. Tartósságát illetőleg konstáltható, hogy az e módon színezett bromezüstkép — amely félig letakarva hosszabb ideig ki lett téve a levegő és napsugarak közvetlen behatásának — az idők folyamán semmit sem változott.

Winthrop módszere részben a fől sorolt okokból, részben pedig azért, mert a barnás-fekete, barna-vörös képtónus sok témához, különösen acképekhez nagyon hatásos, nagyon ajánlható. A siker föltétele az, hogy a színezendő brómkép normális, tehát helyes fekete-ségekkal és részletgazdag rajzzal bírjon.

E színezés-eljárás egyébként a következő:

A bromezüstnyomatokat először hideg vízbe teszszük, azután 1000 kcm. víz, 40 gr. bróm-kálium és 20 gr. vörös vérlúgsó vegyülékében addig fürösztjük, míg teljesen meghalványultak, ami 1—2 percet igényel. A nyomatokat ezután vízzel röviden leöblítjük és nátriumsulfitt 1%-os oldatába teszszük, amelyben egy pár másodperc alatt barnává válnak. A képek többszöri vízváltás mellett történő kimosásával az eljárás befejezést nyer.

A színezésnek ezt a módszerét chlórbróm-lemezekon készített diapozitívokhoz is előnyösen alkalmazhatjuk. Megjegyzendő még az is, hogy nagyon sötét nyomatokat a Farmer-féle gyengítővel (vörös vérlúgsó és rögzítő nátron) le lehet gyöngíteni, ami által a színtónus is melegebb lesz.

F—ny.

≡ FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK. ≡

Kék ablakképek készítése. Az ablakképek készítését sajnos még mindig nem kultiválják az amatőrök, pedig ezek a képek a lehető legszebb szabadíszek közé sorozhatók. Régebben az ilyen képeket papírra másolták és azután valamiféle zsiradékkal átlátszóvá tették. A másolat az általánosan ismert kényomat módszere szerint készült. E képeknek azonban az a hátrányuk volt, hogy a nap behatására színüket veszítették. Legújában Doleschal egy új módot talált fel a kék ablakképek készítésére, mely remélhetőleg csakhamar el fog terjedni az egész világon. A módszer alapját itt is a kényomat képezi, csak hogy a kép nem papírra, hanem üvegre lett másolva a következő módon: Két oldatot készítünk. I. 95 gr. bórsav, 375 gr. párolt víz, 80 gr. vaschlorid és 175 gr. ammoniák. II. 80 gr. veres vérlúgsó, 370 gr. párolt víz. A két folyadék gyenge világításnál keverendő. Az ily módon nyert folyadékhoz jóminőségű, könnyen oldódó és tiszta zselatint hozzáadunk és a keveréket gyenge hő mellett addig kavarjuk, míg a zselatin teljesen feloldódott. Vigyáznunk kell, hogy az oldat ne legyen nagyon sűrű, mert ez a kép hátránya volna. Miután a fényérzékeny keveréket elkészítettük, veszünk egy tiszta üveglemezt, ezt előbb kissé megmelegítve, az oldattal bevonjuk. A mód egyszerű. Ráöntünk a lemezre néhány köbcentiméter oldatot és úgy forgatjuk a lemezt, hogy a folyadék teljesen bevonja a lemezt. A felesleges oldat lecsepegtetendő. Miután a bevont üveglemez már sötét helyen megszáradt, rámásoljuk a kívánt képet. A másolás tartama természetesen a negatív sűrűségétől függ. Ellenőrzésképpen mindenestre célszerű egy darabka papírt a folyadékkal bevonva a másolandó kép mellé tenni, mely a fotóméter szerepét viszi. Ha a negatív kisebb volna az üveglemeznél, az esetben ráragasztunk egy fekete papírkeretet. A kép fejlesztése gyenge világítás mellett hideg vízben történik. A vizet azonban használat előtt néhány csepp sósavval meg kell savanyítani. A fejlesztő tálcát szükségtelen himbálni, mert a kép enélkül is szépen kifejlődik. A lemez vízszintes helyzetben szárítandó. Ha a jól kifejlesztett kép már felvette a kellő kék színt és a sötét helyen megszáradt, bevonjuk a zselatinos felét zaponlakkal, hogy meg ne sérüljön a kép. Az ilyen módon készült ablakkép üveges felével ragasztandó az ablaküvegre, vagy pedig, ha nem akarjuk felragasztani, egy vékony fémkeretbe helyezük és az ablakra akasztjuk. A kép nappal ugyan veszít kissé a színeből, mert a nap behatására a kék szín visszafejlődik, de estefelé újból viszonyeri intenzitását.

A fixálás után használandó előhívó.

Víz	100 kcm.
Rhodanammonium	24 gr.
Ezüstnitrát	4 "
Kénsavas nátron	24 "
Alkénsavas nátron	5 "
Brómkálioldat 1:10	6 csepp.

Ezen oldatból 6 kcm. 55 kcm. vízzel hígítunk és abba 2 gr. rodinált teszünk. Az előhívás lassan megy végbe s körülbelül 12 órát vesz igénybe. Előhívás után a kép jól kimosandó s azután 1:200 sublimátoldatban megfeketítendő. Ha a képet sokáig hagyjuk ezen oldatban, akkor az ismét kifehéredik s utána sulfitoldatban kell újól megfeketítenünk.

Papirképek göngyölgődése. A papirképek göngyölgődését a következő fürdővel akadályozhatjuk meg: 50 kcm vízben feloldunk 200 kcm alkoholt és 15 kcm glicerint. A képet 5 percre beleteszük ebbe a fürdőbe és miután jól kiáztattuk, megszáradtunk. A kép teljesen kiegyenesedik.

□ □

□ □

≡≡≡ KÜLÖNFÉLÉK. ≡≡≡

Soproni Photo-Klub. Több amatőr-fényképező kezdeményezésére megalakult a „Photo-Klub soproni megyei műkedvelő fényképezők egyesülete“ Sopronban. Alakuló közgyűlését m. hó 5-én tartotta meg, melyen szép számmal jelentek meg a város és megye amatőr-fényképezői.

A közgyűlés elnöknek *Faragó Gézát*, alelnöknek *Röttig Ottót*, I. titkárnak *Hoffmann Frigyes*t, II. titkárnak *Hahn Bélát*, pénztárnoknak *Károlyi Lajost*, szerzősnek *Heinrich Románt*, gazdának pedig *Szigethy Bélát* választotta meg egyhangulag.

Az alakuló közgyűlést vetítő-estély előzte meg, melyen Magyarország legelső amatőrjeinek sikerült felvételei kerültek bemutatás alá.

Az új klub első nagyobb akciója lesz, hogy augusztus vége felé Sopronban fénykép-kiállítás rendez, melyen nemcsak a helybeli, de az ország ismert legjelesebb műkedvelői is részt fognak venni.

Elváltozó levelezőlapok. Akik a jó tréfának, vagy még inkább a bűvész-mutatványoknak nagy barátai, azok sok örömet fognak lelteni azokban az elmés anzixokban, amelyeket az *N. P. G. tg.* bocsátott újabb időben világgá. A laikusok pedig valósággal a foto-ipar csodáját látják majd bennük, olyan csodát, amelyből esetleg a készítőre is háramolhat egy kis haszon. Az újdonság a témák terén kimeríthetetlennek látszó „anzix“-nál abban rejlik, hogy aki kapja, az nem lát rajta semmit sem addig, míg azt a *nap sugarainak* ki nem teszi, amikor is az imént még *láthatlan kép megjelenik*. Egy másik

homokdudoron. Nem tudom, hogyha Steichen, ki bizonyára nagy művész, — hisz annyian bámulják, — oly jellemű embert akart ábrázolni, mint a minőt én felfeleletem, mert nem adott a képnek karakterisztikusabb címet. Mert nem hinném, hogyha valaki C. Mars urat nem ismeri, hogy e fénykép után felismerhetné, ha véletlenül elébe toppan. Tehát ez a kép tulajdonképpen nem is érdemeli meg a „Carl Mars arcképe“ elnevezést.

Igy van ez a többi képekkel is. F. Holland Day arcképe bizony inkább a „könnyelműség“ elnevezését érdemelné egyhangú tónusával, az alak hanyag testtartásánál, nemtörődömségénél fogva. Lehetne unalom is a címe.

Lenbach képeiről nem nyilatkozom, mert az utóbbi időben annyi Lenbach portreit láttam, hogy képzelenség volna kivonnom magamat az összehasonlítások alól.

Legjobbakkak mondhatnám M. Chases arcképét, majd a Beata Beatrixet, végül az önarcképet. Ezeket tudniillik azért tartom legjobbaknak, mert a sötét borongós sejtelmű mély árnyékokon és sikoltó fehérségekben kívül az ember hál' Istennek felfedez átmeneteket is, amiket a többi képeken csak vajmi nehezen s hosszú szemlélés után tudom megtalálni, némi fantázia kölcsönvételével, de Albert Besnard arcképében egyáltalán nélkülözöm. E kép egy útközben levő mészároszt ábrázoljon-e vajjon?

Nem akarom felkérni „Mario“ urat, hogy mutasson nekem Rembrandt képet, mely annyira borongós konturú, mint Steichen képei, de arra igenis felkérem, hogy mutasson nemcsak Rembrandtnál, de széles e világon általánosan elismert oly festő, szobrász avagy photoművészt, aki a fejek búbját le szokta vágni. Ha bizonyos művész urak fölöslegesnek tartják jelezni, hogy ennek az embernek van fejebúbja, nem bánom, de tudom, hogy az a bácsi, aki lekaptak, ha józan eszű, hát kérdi, mért nem hagyta el a művész úr az orrot is. Avagy elválaszthatlan daganat van F. Holland Day-nek meg Steichennek a fején is, hogy azt ne lehetne levenni? Tessék ott a gummi! Kifogás lehetne az, hogy a lábakat sem kell az arcképbe belevonni; azokat nem kell, az igaz. De bezzeg kiabálna egyik-másik művész úr, ha hosszú fűrtjeit valaki 1/2 milliméteres géppollóval lenyírná, hogy ő most hónapokig nem mozdulhat az utcára, mert el van pontva en profil, en fence, de még hátulról is. Hát igazán oly kevésbé díszes a hajzat az emberi fején, hogy a képet meg kell csonkítani miatta? És éppen nagytehetségű és a magas technikában járt photoművészek azok, akik az ilyen dolgokat elkövetik.

Előadáshajhás az egész, higgye el szerkesztő uram.

Szegények volnánk nagyon, ha valamely személynek arcban nyilvánuló jellemét csak úgy tudnók kifejezésre hozni, hogy lehetőleg árnyékolt és homályos képeket teremtünk, melyek többet engednek sejtetni, mint látni. A tévedések vígjátéka az ily „művészet“, mely szokatlanul meg akar lepni, de magva nincs. Az amerikai „gyufafelvétel“ lehet jó egyes nagyon is elszórt esetekben, de általánosítani nem való. Ne akarjuk utánozni a régi mestereket, kik szeretik az árnyékot, ha szerették, okuk volt rá; vagy egyéniségük megkívánta, vagy az évszázadok tették sötétté alakot és festéket.

De bármerre tekintek, manapság majd minden photoművész „egyénisége“ megkívánja az árnyékot s a borongós hangulatot.

Kiáltunk fel Goethével: „Mehr Licht!“, azaz menjünk hidegvízgyógyintézetbe s tanuljuk meg kibírni a természetet úgy, a hogy van. Ha kibírjuk, nem „harsogja tele az érzékeket“ az igaz művészet sem, mely *utánozza a természetet*, akár gummival akár anélkül, de mindig „photographiai hűséggel“.

Midőn levelem hosszáért bocsánatot kérek, vagyok szívélyes üdvözlettel Szerkesztő úr alázatos szolgája.

Nagybittsén, 1906 július 27-én

□

Friedmann Emil.

A Mayering-féle folyad. klencsékhez.

Tekintetes Szerkesztőség!

Legutóbbi számukban megjelent panaszukat, melyben a Mayering-féle folyadékklencsék iránti közöny miatt korholják a magyar amatőrközönséget, *helyesnek és teljesen jogosnak* találok. Magamnak is M.-féle objektívem van, s azt kifogástalan, jó minőségűnek találok, sőt meg vagyok győződve arról, hogy hasonló árban bármely más — külföldi! — gyártmányt, mely ezzel versenyezhetne, nem találni.

Ugyyszólván, mint teljesen kezdő amatőr, ez év júniusában vettem gépemet M.-éktől s az eredmény szinte meglepett. Minthogy gyakorlatlanságom miatt sem a retushoz, sem a lemezek erősítéséhez, illetve gyöngítéséhez nem értek, sem pedig a különféle másoló eljárásokkal nem próbálkoztam meg (egyedül celloidin képeket gyártok), fölvételeket nem küldhetek; hanem, ha elvállalják néhány legsikerültebb negatívum kijavítását (melynek költségeit viselném), hogy azok pozitívjait b. lapjukban reprodukálják, nagyon szívesen küldök jobb fölvételeimből, talán mint reklám, némileg lendít az ügyön s egyúttal képeimre vonatkozó b. véleményüket is meghallom, melyre igen kíváncsi vagyok. Maradtam kiváló tisztelettel előfizetőjük, Moslavinán, 1906 július hó 24-én

Čačinovič Lajos,
műegy. hallgató.

□

fajtánál pedig az „anzix“-on levő kép eltűnik és helyeire egy másik kép jelenik meg. Ez elmés levelezőlapok a gyártó cégnél (*Neue Photographische Gesellschaft* Steglitz—Berlin) és a foto-üzletekben kaphatók.

Magyar amatőrök külföldi folyóiratokban. A bécsi „*Gut Licht*“ c. folyóirat júniusi számában *Isabella kir. hercegasszony* (Pozsony) és *József kir. herceg öfenségeik*, *Novomeszky Imre* (Fehértemplom), *Nagy Gyula* (Budapest) és dr. *Südy Ernő* (Békéscsaba), képeit mutatja be olvasóinak.

A júliusi számban pedig *Gámán Dezső* (Kolozsvár), *Forgács Károly gróf* (Gomba), *Gencsy Gyula* százados (Nagy-Kikinda) és *Kohlman Artúr dr.* (Budapest) képeit láthatjuk. E képek összes kliséit — a hazai amatőrök műveinek a külföldi amatőrtársainkkal való megismertetése céljából — ezúttal is „*Az Amatőr*“ szerkesztősége bocsátotta bécsi laptársának rendelkezésére.

Ipari hír. A külföld hatalmas gyárai mindinkább annak tudatára ébrednek, hogy a magyar fogyasztóközönség nem szívesen fogadja azokat a termékeiket, melyeket bécsi képviselők közvetítésével juttatnak hozzánk. Az eddigi Bécsben székelő osztrák-magyar képviselők helyett tehát *kizárólag magyar* képviselők létesítenek, hogy a közvetítő a termelő és a foto-szaküzletek között is magyar legyen. Örömmel vesszük tehát azt a hírt, hogy elsőnek a *Süddeutsches Camerawerk* (Sontheim am Neckar) egyik kitűnő amatőrtársunkat, *Förstner Aladárt* bízta meg magyarországi kizárólagos képviselésével, a kitűnő „*Nettel*“-kamaráknak a magyar amatőrök körében való elterjesztésével. A fenti cég példáját több más elsőrangú gyár követte, úgy, hogy *Förstner Aladár* már a *Gekawerke Dr. G. Krebs* (Offenbach a/M.) az *E. Suter* (Basel) és a külföld több más hírneves cégét is képviseli. Nem is kell talán különösen hangsúlyoznunk, hogy a fenti cégek jó kezekbe tették le magyarországi érdekeiknek képviselését, mert *Förstner Aladár* nemcsak mint jó magyar kereskedő, de mint jeles magyar amatőr is hivatott a magyar amatőrközönség és a külföldi fotogyárak közötti közvetítésre. *Förstner Aladár* csupán a *nagybani elárusítást* vállalta el, de érdeklődőknek mindenkor szívesen ad felvilágosítást, küld árjegyzéket és *magyar nyelvű* ismertetést azokról a gyártmányokról, melyeknek gyárait Magyarországon ő van hivatva képviselni. Egyebekben utalunk lapunk megfelelő hirdetési rovatára.

Sajtóhiba. Lapunk mult számában a „*Képeinkről*“ c. rovat második hasáb alulról számított 13. sorába sajtóhiba került, amennyiben nem Rembrand, hanem *Steichen* az, aki műveit „*fényfestmények*“-nek mondja.

OLVASÓINK KÖRÉBŐL

Rembrandt—Steichen.

Igen Tisztelt Szerkesztő Úr!*

Szívesen ragadok tollat, hogy végre kimondhassam az „ultramodern“ művészetről véleményemet, melyre ugyan senki sem szorul, de melyet azért írok le, mert alkalom nyílik rá s mert ezzel könnyíték egyet a lelkemen. A szerkesztőségnek a cikkben foglalt felhívásához képest, intézem Önhöz e sorokat.

A Steichen úr képeiről van szó. Éppen nem vagyok az az ember, aki elzárkóznék új iskola elől; sohasem voltam túlkonzervatív. Szeretem a pigmentet és a gummit épp úgy, mint a celloidint és brómot. De művészetnek vannak kinövésai, melyeket egy új ág fejlődésének kiforrási korszakában nagyon bőven van alkalmunk szemlélhetni.

Ami ideges korszakunk lehetővé teszi azt, hogy bámuljunk oly képeket, melyeknél a vonalak és a világítás kevésbé kifejezett volta, az alakoknak csak sejteni engedése látszik a szemnek s az egyénnek, aki ideges voltánál fogva kerül minden oly dolgot, mely markáns létére szinte „teleharsogja az érzékeket“ és hogy egy ideges egyén szavaival éljek, ki egy kiállítás látogatva így nyilatkozott egy éles konturú képről:

Nincs kétség! A kulturális fejlődéssel lépést tart az ízlés és a de cadence-szal ugyancsak.

Önök, biztosra veszem, ki fognak nevetni, pedig csak a megfigyelés és a józan ész beszél belőlem.

A 13. szám bizonyos határig párhuzamot von Rembrandt és Steichen kifejezésmódja között. Előrebocsátom, hogy én a Steichen-féle képek egyikét sem láttam eredetiben, úgy hogy a színekkel absolute nem vagyok tisztában. De körülbelül sejtem őket. Amennyit a minden valószínűség szerint kitűnő klisék lenyomataiból Rembrandttal szemben kivesszek, az csupán az árnyékok és az éles ellentétek ápolása, melyet mindkettőnél megtalálok. Lehet, hogyha az eredeti képet láthatnám, a tónus melegsége is emlékeztetne Rembrandtra.

Am éppen az, amit a „*Képeinkről*“ című rovat vezetője „Rembrandt halhatatlanságának titká“-nak mond, nem tudtam megtalálni Steichen képeiben. Menjünk sorban. Carl Mars arcképe egy gonosztevő, vagy legalább is alattomos ember benyomását kelten bennem. Sunyi tekintet, visszahúzódott testtartás, „lehetőleg észre ne végy“ szelleme nyilatkozik a képben és erősen világított részletek csak ott vannak, ahol az független a személytől, így az orr háta, a fehér gallér és kézelő, no meg egy kis rész az egyik

* Alábbi levelet, bár írójával sokban nem értünk egyet, teljes terjedelmében kiadjuk! A szerkesztő.

homlokdudoron. Nem tudom, hogyha Steichen, ki bizonyára nagy művész, — hisz annyian bámulják, — oly jellemű embert akart ábrázolni, mint a minőt én fent jeleztem, mert nem adott a képnek karakterisztikusabb címet. Mert nem hinném, hogyha valaki C. Mars urat nem ismeri, hogy e fénykép után felismerhetné, ha véletlenül elébe toppan. Tehát ez a kép tulajdonképpen nem is érdemeli meg a „Carl Mars arcképe“ elnevezést.

Igy van ez a többi képekkel is. F. Holland Day arcképe bizony inkább a „könnyelműség“ elnevezését érdemelné egyhangú tónusával, az alak hanyag testtartásánál, nemtörődömségénél fogva. Lehetne unalom is a címe.

Lenbach képeiről nem nyilatkozom, mert az utóbbi időben annyi Lenbach portreit láttam, hogy kép telenség volna kivonnom magamat az összehasonlítások alól.

Legjobbakkak mondhatnám M. Chases arcképét, majd a Beata Beatrixet, végül az önarcképet. Ezeket tudniillik azért tartom legjobbaknak, mert a sötét borongós sejtelmű mély árnyékokon és sikoltó fehérségekben kívül az ember hál' Istennek felfedez átmeneteket is, amiket a többi képeken csak vajmi nehezen s hosszú szemlélés után tudom megtalálni, némi fantázia kölcsönvételével, de Albert Besnard arcképében egyáltalán nélkülözöm. E kép egy útközben levő mészárosat ábrázoljon-e vajjon?

Nem akarom felkérni „Mario“ urat, hogy mutasson nekem Rembrandt képet, mely annyira borongós konturú, mint Steichen képei, de arra igenis felkérem, hogy mutasson nemcsak Rembrandtnál, de széles e világon általánosan elismert oly festő, szobrász avagy photoművészt, aki a fejek búbját le szokta vágni. Ha bizonyos művész urak fölöslegesnek tartják jelezni, hogy ennek az embernek van fejbúbja, nem bánom, de tudom, hogy az a bácsi, aki lekaptak, ha józan eszű, hát kérdi, mért nem hagyta el a művész úr az orrot is. Avagy elválaszthatlan daganat van F. Holland Day-nek meg Steichennek a fején is, hogy azt ne lehetne levenni? Tessék ott a gummi! Kifogás lehetne az, hogy a lábakat sem kell az arcképbe belevonni; azokat nem kell, az igaz. De bezzeg kiabálna egyik-másik művész úr, ha hosszú fürtjeit valaki 1/2 milliméteres géppollóval lenyírná, hogy ő most hónapokig nem mozdulhat az utcára, mert el van rontva en profil, en fence, de még hátulról is. Hát igazán oly kevésbé díszes a hajzat az emberi fejnek, hogy a képet meg kell csonkítani miatta? És éppen nagytehetségű és a magas technikában jártas photoművészek azok, akik az ilyen dolgokat elkövetik.

Hatáshajhászás az egész, higgye el szerkesztő uram.

Szegények volnánk nagyon, ha valamely személynek arcban nyilvánuló jellemét csak úgy tudnók kifejezésre hozni, hogy lehetőleg árnyékolt és homályos képeket teremtünk, melyek többet engednek sejtetni, mint látni. A tévedések vígjátéka az ily „művészet“, mely szokatlanul meg akar lepni, de magva nincs. Az amerikai „gyufafelvétel“ lehet jó egyes nagyon is elszórt esetekben, de általánosítani nem való. Ne akarjuk utánozni a régi mestereket, kik szeretik az árnyékot, ha szerették, okuk volt rá; vagy egyéniségük megkívánta, vagy az évszázadok tették sötétté a lakkot és festéket.

De bármerre tekintek, manapság majd minden photoművész „egyénisége“ megkívánja az árnyékot s a borongós hangulatot.

Kiáltunk fel Goethével: „Mehr Licht!“, azaz menjünk hidegvízgyógyintézetbe s tanuljuk meg kibírni a természetet úgy, a hogy van. Ha kibírjuk, nem „harsogja tele az érzékeket“ az igaz művészet sem, mely *utánozza a természetet*, akár gummival akár anélkül, de mindig „photographiai hűséggel“.

Midőn levelem hosszárért bocsánatot kérek, vagyok szívélyes üdvözlettel Szerkesztő úr alázatos szolgája.

Nagybittsén, 1906 július 27-én

□

Friedmann Emil.

A Mayering-féle folyad. klencsékhez.

Tekintetes Szerkesztőség!

Legutóbbi számukban megjelent panaszukat, melyben a Mayering-féle folyadékklencsék iránti közöny miatt korholják a magyar amatőrközönset, *helyesenek és teljesen jogosnak* találok. Magamnak is M.-féle objektívem van, s azt kifogástalan, jó minőségűnek találok, sőt meg vagyok győződve arról, hogy hasonló árban bármely más — külföldi! — gyártmányt, mely ezzel versenyezhetne, nem talál.

Ugyszólván, mint teljesen kezdő amatőr, ez év júniusában vettem gépemet M.-éktől s az eredmény szinte meglepett. Minthogy gyakorlatlanságom miatt sem a retushoz, sem a lemezek erősítéséhez, illetve gyöngítéséhez nem értek, sem pedig a különféle másoló eljárásokkal nem próbálkoztam meg (egyedül celloidin képeket gyártok), fölvételeket nem küldhetek; hanem, ha elvállalják néhány legsikerültebb negatívum kijavítását (melynek költségeit viselném), hogy azok pozitívjait b. lapjukban reprodukálják, nagyon szívesen küldök jobb fölvételeimből, talán mint reklám, némileg lendít az ügyön s egyúttal képeimre vonatkozó b. véleményüket is meghallom, melyre igen kíváncsi vagyok. Maradtam kiváló tisztelettel előfizetőjük, Moslavinán, 1906 július hó 24-én

Čačinovič Lajos,
műegy. hallgató.

□

Az Amatőr laboratóriuma.

Az „Aktinos“-papir. A közvetlen vagy nappali kímásolópapírok a régi só- és albuminpapiroktól kezdve egészen a modern celloidinpapírokkig, az oldható ezüstsókból nagy fölösleget tartalmaznak. Ezért tartósságuk nagyon is szűkös korlátok között mozog, akárminő alapjuk is van. Az elromlást a forróság és a nedvesség egyaránt előmozdítják, amely okból kénytelenek vagyunk a papírt lehetőleg frissen feldolgozni.

A *Lumière fivérek* legutóbb — beható tanulmányaikon alapuló új módszerük szabadalmaztatásával — „Aktinos“ név alatt új másolópapírt bocsátottak forgalomba, amely — azonkívül, hogy a legjobbnak elismert másolópapírokkal teljesen egyenrangú — a következő, figyelemreméltó előnyökkel is bír: az új papír a preparációnál mutatkozó frissességét még a legkedvezőtlenebb körülmények, tehát váltakozó hőmérsék és nedvesség behatása alatt is változatlanul megtartja. Az emulzió érzékenysége az aristó-papírét felülmulja, a féltónusokat jobban és lágyabban adja vissza. Használatánál az összes eddig ismert, elkülönített vagy kombinált fürdők egyaránt alkalmazhatók.

□ □

□ □

A MAGYAR AMATŐRÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Hivatalos rész.

Választmányi ülés. A múlt hó 20-án megtartott választmányi ülés — mely az új helyiségeknek kényelmes és szakszerű berendezésével, illetve az ahhoz szükséges anyagi eszközök előteremtésének kérdésével foglalkozott — újabban a következő 9 rendes tagot vette föl:

Darvas Béla az Uránia tud. színház tisztviselője, Budapest.

Fodor Sándor gyártulajdonos, Budapest.

Goldschmied József kereskedő, Légrad.

Kriegs-An Ottó a Magyar Mezőgazdák Szövetk. tisztviselője, Budapest.

Dr. Limbacher Rezső orvos, tanársegéd, Pozsony.

Ofner Artur ügyvédjelölt, Uj-Tátrafüred.

Ifj. *Palicsek Lajos* kereskedő, Deliblat.

Dr. Révész Rezső ügyvéd, Balassa-Gyarmat.

Zsámboky József, hivatalnok, Balassa-Gyarmat.

! Pártoljuk a magyar foto-ipart !

A NETTEL KAMARA

az „ideálja“ minden törekvő amatőrnek, mert gyors és kényelmes kezelése; tudományos műszerhez illő végtelenül pontos szerkezete, gyönyörű és finom kivitele ideálisan tökéletessé teszik e kamarát. ~ ~ ~ ~ ~

„NETTEL“ 6×9, 9×12, 13×18 cm. méretben.

„NETTEL KIBIC“ a legkedvesebb utitárs csakis 6×9 és 6 1/2×9 cm. méretben.

Az „ORTHO-STEREO-NETTEL“ 9×14 cm. véget vet a babaszoba-plasztikának. Gyártja a *Camerawerk Southe m A/n.* (Németország)

~ ~ ~ Gyári raktár: ~ ~ ~

Förstner Aladár
Budapest. VII., Alsó-Erdősor 30 sz.
Eladás valamennyi foto-üzlet útján. Magyar-nyelvű kimerítő ismertetés ingyen és bérmentve.

Gekawerke

Dr. G. Krebs
Offenbach a/M.

A „GEKA“-készítmények kitűnő hírneve bejárta már az egész világot

„Geka“ { metol, eikonogen, glycin, ortol, adurol és amidol előhívók.

Ujdonság! „GEKA-diophen“ előhívó. (Elsőrangú univ. előhívó.)

Kaphatók: a foto-üzletekben.

Különlegességek: villanó fénykészítmények intérieur és éjjeli felvételekhez.

UJ ZSEBKÖNYVET a villanó (magnézium) fényképezésről ingyen és bérmentve küld a

Gyári raktár: **FÖRSTNER ALADÁR**
Budapest, VII., Alsó-Erdősor 30.

KÉPEINKRŐL.

Irta: KOHLMAN ARTUR DR.

A mult számban közölt képeket helyszűke miatt nem méltattuk, ezért tehát még visszatérünk a következőkre:

A mult szám műmelléklete Wilhelm *Kübeler* darmstadti foto-művész kiváló munkája. Az áhítat, amely az arcokon tükrözik, a mesteri csoportosítás, a kitünően elosztott világítás, a természetesség e nehéz intériőrfelvételt a legelsőrangú koncepciók közé emelik.

Gencsy Gyula „téli alkony“-a szürke egével, gyenge felhőivel, szépen árnyalt havával és a kocsik vájta utakkal a hóbuckával, igazán téli hangulatról beszél nekünk. A beállítás ellen sincs ezúttal semmi kifogásunk.

Csáder F. Miklós „ujonc“. „Lombhullás“ c. képe szép rajzával, tiszta vizének tükrözésével kelt kellemes benyomást. A téma — bár sokat feldolgozott — mégis hálás.

*

A maiak között *Gencsy Gyula* ismét képviselve van. „Gémes kút“ c. képe szép felhőzetű nagy egével és a lemeznek széle felé meghúzódó gémeskúttal, egyúttal a magánynak szépen sikerült hangulatos jelképezése is.

Vargyassy Gyula „újonc“ lapunk hasábjain. Csend-

Az „Amatőr“ díszes, angol bekötési tábláját szétküldjük. Ára 3 korona.

Az 1905. évi évfolyama díszkötésben 10 koronaért kapható. □ □ □ □ □

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

— Telefon 94—49. —

élete ízléses csoportosításával koncepcionális tehetségre enged következtetni. E képben azonban a sokféle színek és árnyalataik helyes értékének visszaadása az, ami technikai szempontból is elismerést érdemel. A beküldött kis kép ízléses felragasztásának bemutatása, sajnos, nem volt módunkban, megemlítenül azonban nem hagyhatjuk. Reméljük, hogy a szerző képeivel ezután *sűrűbben* fognak olvasóink e rovatban is találkozni.

Forrai Sándort lapunk régibb olvasói már jól ismerik. Egy ideig azonban sajnálattal nélkülöztük lapunk illusztrálásában való közreműködését. Most megizmosodva oly kiváló kvalitású arcképpel jelentkezik ismét, mely további fejlődésére az arcképezés terén is szép reményekre jogosít. Ez arcképnek szép élvilágítása az átlátszó árnyékok széles skálája, az egész kép légysága csak fokozza azt a benyomást, melyet a kép természetes mesterkéletlensége, főleg az ajkak közé szorított szivarszipka, — a szemek tekintete a póz keresetlensége által a „hűség“ iránt önkéntelenül is kelt a szemlélőben.

Mentényi Sándornak azt a képét mutatjuk be ezúttal, mely az „Amatőrszövetség“ első házi kiállításán díjat is nyert. Művészi becsét e képnek nemcsak a magyaros téma, de főleg annak szép megoldása is adja meg. Itt különösen a falusi utca

Pártoljuk a hazai ipart!

Ha támogatjuk, kifejlődik az nálunk is! Minden fényképezési készüléket (megadott tervek szerint is) épp oly jó, sőt jobb kivitelben, mint a **Finom kivitel.** külföld gyárai készítenek. **Solid munka.**
GERLICH és SVUGER foto-asztalosok
Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 21. szám.

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: **HATSCHEK EMIL**, VI., Andrassy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

„AZ AMATŐR“ BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89. SZ.

Hirdetéseket kizárólag
csakis a kiadóhivatal
vesz fel.

Inserate werden ausschliesslich
bei der Insertions-
Abteilung der Administration
angenommen.

Megrendeléseknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

beállítására és az előtérben felénk közeledő két parasztnő elhelyezésére hívjuk fel a figyelmet. A képben ezenkívül is még sok jó minőség van, melyek közül különösen a képben előmlő igazi „vasárnapi hangulat” ragadta meg képzeletünket.

Balogh Rudolf lapunk mai száma szép műmellékletének és egy igen jó beállítású arkitektonikus felvételnek szerzője. A műmelléklet az igazán nagy tehetségű szerző eddigi sikereit csak fokozhatja. Az egész képből — mely semmi kívánni valót nem hagy — a kép szélén látható levágott százados főtörzsnek a képbe való felvétele is a szerző tudatos munkájára vall.

A többi külföldi szerző is elismerendő, szép munkát végzett és ha helyszűke bennünket ismét akadályoz is a bővebb ismertetésben, legalább ezt kifejezésre juttatjuk.

□ □

□ □

ADÁS, VÉTEL, CSERE

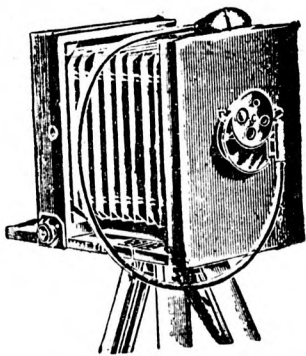
Eladó. Teljesen ép, alig használt „Mentor II. Klapp-Apparat” Rietzschel Linear-Anastigmat F:5.5, 15 cm. gyutáv, 3 kettős kazetta, bőrtáska, csőállvánnyal együtt beszerzési ára 301 korona 90 fillér volt — 200 koronáért eladó. Cím: Dr. Südy Ernő, Békés-Csaba.

Amatőrök figyelmébe

A legújabb szerkezetű

fényképező- készülékek

összes fényképezési kellékek, különféle száraz lemezek Kodak filmek, celloidin és brom-ezüstpapírok és a kitűnő minőségű

Union-szárazlemez

olcsó árakban szaküzletünkben beszerezhetők

Czigler és Schlesinger

BUDAPEST,

VII. ker., Kerepesi-ut 36. sz.

Klauzál-utca sarkán.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Sötét kamara amatőröknek ingyen rendelkezésre áll.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. M. postatiszt Debrecen. Szíves és megtisztelő elismerésért fogadjuk őszinte köszönetünket. Ha mások azt nem tekintenek részünkről öndícséretnek, készséggel ki is adnók. Erdő c. képecskéje, síma papíron esetleg közölhető is volna. Kár, hogy nem nagyobb és erőteljesebb e kép.

V. E. gazdálkodó Mérges-Puszta. A multkor már röviden megmondottuk képeinek hibáit. A keménységen segíthet, ha lágyabb papírra másolja. Mert a jelen esetben a lemez aligha kemény. A két modell-kereső tényleg az előtte tanakodó modelleket mustrálja, de a hátuk megettől harmadik már felesleges és pózolván, még zavar is. A képnek e szélét a szélső alakkal együtt le kell vágni. A cigányok csoportjában nincs egység. Mégis a kép hatásos már mint igen szép tájrészlet is, melynek kitűnő perspektívájáért sok tájképező irigyelné.

K. GY. Nyitra. Első hozzánk juttatott felvétele nagyon megnyerte tetszésünket és örömeinkre szolgált, hogy ily kitűnően átdolgozott és fényudvartól ment kép volt készíthető a hazai gyártmányú „Adria” lemez-zel. Kissé idegenszerűen hat azonban reánk a bár a képhez illő, de az összetartozás legcsekélyebb jelét sem mutató férficsoport és a kép egyik felső sarkában levő nagy fehér foltok. Ez utóbbiak magyarázatát kérjük.

V. B. földbirtokos Bükkmogyorósd. A kép kedves ugyan, de még sem közölhető. Az elosztás, illetve elrendezés túlságos „elrendezettség”-e, a női alak merevsége és több más beállítási hiba az ok. De talán van a fiókjában e hibáktól ment felvétel is?

Szerkesztő:
KOHLMAN ARTÚR dr.

Helyettes szerkesztő
GÁRA REZSŐ dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Király-utca 89. sz.
Telefon 94-49.

Nyomda: „Patria” részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek)

VÁRHEGYI ANDOR

Budapest, VIII. kárpitos és díszítő Német-u. 57.

Elvállal a legolcsóbb árak mellett lakberendezéseket, termek és kiállítások rendezését és javításokat.

Előfizetési felhívás!

Az ezen év folyamán lapunk műmellékleteként megjelenő összes

MŰLAPOKRA

melyeket külön ÖSSZEGYŰJTVE MŰVÉSZIES VÉDŐBORÍTÉKBAN ez év karácsonyára adunk ki, ELŐFIZETÉST HIRDET

„AZ AMATŐR” kiadóhivatala.

A 24—30 műlap előfizetési ára borítékkal együtt 3 kor.

Megjelenés után 5 korona.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

URI FEHÉRNEMÜBEN

A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG
ÉS JUTÁNYOS ÁR ==
===== JELLEMZI A

HOLLÓS J.

CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT.

EGYEDÜLI RAKTÁR

BUDAPESTEN,
V., DOROTTYA-UTCA 10.,
MELY 1867-BEN ALAKULT.

A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.

AZ AMATŐR-FÉNYKÉPEZŐ

Összes kellékeit, ú. m. fényképező és nagyító készüléket, lemezt, papírosokat, vegyiszereket a legnagyobb választékban mindig friss állapotban szerezheti be. A zürichi dr. SMITH-féle gyár lemezei és papírosai, valamint „AZ AMATŐR” c. folyóirat állandóan raktáron van; sötétkamara használata díjtalan, lemezek és másolatok kidolgozása mérsékelt áron.

VAJDA BÉLA. LÁTSZERÉSZETI ÉS FOTO-CIKKEK ÜZLETÉBEN
BUDAPEST, IV. Kecskeméti-utca 13 sz.

CZIRER papírképeret (passepartout) műintézet. Telefon 86-85.

Budapest, VII. ker., Rombach-utca 3.

Külön KASIROZÓ, RASZTERIROZÓ ÉS FÉNYKÉPNAGYÍTÓ osztály.

Írógépek, sokszorosítók

használtak és ujak,
= ezek kellékei =
jutányosan kaphatók

WÜRZBURGER ÉS TÁRSÁNÁL
= BUDAPEST =
V., Alkotmány-utca 31.

WACHTL ÉS TÁRSA
BUDAPEST, IV., ESKÜ-UT 6

A FÉNYKÉPEZÉSI :: és rokon szakok :: **összes kellékeinek** raktára. KÉZIKAMARAK, OBJEKTIVEK, SZÁRAZLEMEZEK, PAPIROK, KARTONOK és VEGYISZEREK minden gyártmányából nagy választék. Fényképezési munkálatok mérsékelt áron és legjobb kivitelben. Sötétkamaránkat vevőink és átutazó amatőrök díjtalanul használhatják. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

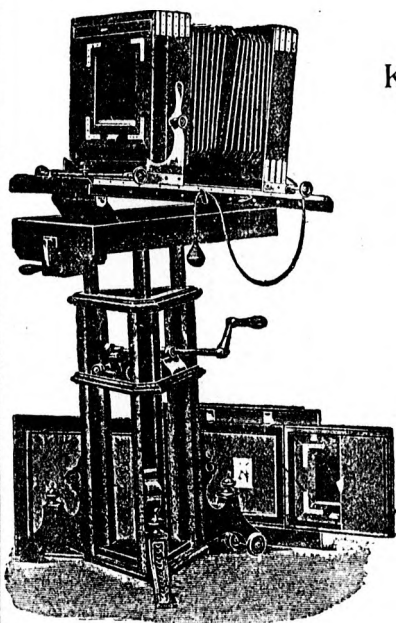
Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

SIMON MIHÁLY

ELSŐ MAGYAR FÉNYKÉPEZÉSI
MŰASZTALOS BUDAPESTEN,
VII. KERÜLET, RÓZSA-UTCA 15. SZ.

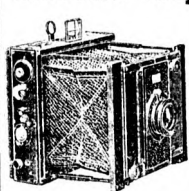
(Wesselényi-utca sarkán).

KÉSZIT: Utazó, mű-
terem- és reproduk-
ció kamarákat. ☞
Készülékeket cinko-
grafiai intézeteknek és
a háromszínyomás
céljaira. ☞ Minden
e szakba vágó mun-
kát és javításokat
precíz kivitelben,
gyorsan és szolid árak
☞ mellett végez. ☞

TELEFON 82—33.

Elromlott fényképező-gépek javító-műhelye.

SUGÁR ÁRMIN

hatóságilag enged. elektrotechnikai
villanyfelszerelési és mechanikai váll.

Budapest, VII., Szövetség-utca 21.

Telefon 91—99.

☞ (Az új poliklinikával szemben.) ☞

Szakszerű pontossággal s jutányos árakon eszközlünk távbe-
szélő-berendezéseket, villámhárítókat, házi-sürgőnyöt, villanyfel-
szerelést, villamvilágítást, légszesz- és villamcsillárok átalakítását.

Házi vezetékek és ivlámpák kezelését és jókarbantar-
tását, elromlott fényképező-gépek javítását és fényké-
pező-kamarák fémalkatrészeinek készítését eszközöljük.

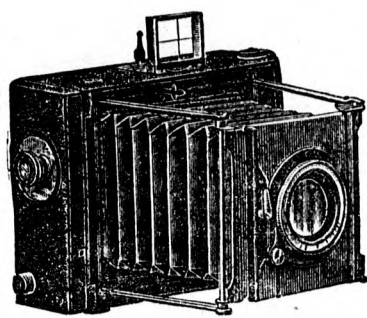
♡♡ Minden a fényképezési és lát- ♡♡
szerészeti szakmába vágó cikket
jutányos áron ajánl amatőröknek

LIBÁL ÉS MÄRZ

fényképezési és látszerészeti cikkek üzlete

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 8.

Tessék árjegyzéket kérni. Előfizetéseket
„AZ AMATŐR” című folyóiratra fel-
veszünk. Sötétkamerákat amatőrök díj- ♡♡
talanul használhatják

A legújabb szerkezetű fényképező ké-
szülékek eredeti gyári árakon és a
fényképezéshez szükséges összes anya-
gok és kellékek a legjobb minőségben

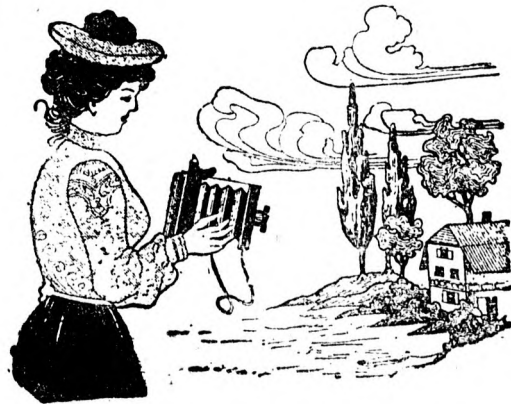
Calderoni és Társa

mű- és tanszerraktárban

Budapest, IV., Kishid-utca 8. szám.

Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

☛ Nagy képes árjegyzék. ☛

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dísan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb
kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek.
Celloidin, aristo, bromeziüst papirok. — Kiváló jó minő-
ségű lemezek. — Mindig friss vegyiszerek állandóan rak-
táron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Min-
dennemű fényképezési munkát elvállalok. ☞☞

Sötét kamara amatőröknek ingyen
áll rendelkezésére. ☛ Nagy ár-
jegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

A „MATTALBUMIN”

Modern művész-nyomat-papírok. A legkövetesebb pótlására a fáradságos platin- és pigmentnyomásnak. — A legkiválóbb szaktekintélyek ismételten és egyhangulag elsőrangúnak ismerték el E MŰVÉSZI HATÁST KELTŐ PAPIRJAINKAT.

Minta csomag (12×16 cm. nagyságban az összes fajtákból összeállítva) bérmentve **K 1.20** küld: Nappali kimásolás.

Könnyű eljárás. Művészi hatás.

Trapp & Münch, Friedberg (Hessen)

Minden szín elérhető!

HAZAI IPAR!

RUSZNÁK ÉS SVOBODA

műszerészek

fényképező-készülékek szakműhelye

BUDAPEST

csak VI. ker., Király-utca 18. szám alatt egyesítve.

Elvállalják: bármily fényképező-készülék, mechanikai, fogorvosi műszerek elkészítését és javítását.

○ Vidéki megbízásokat pontosan és jutányosan eszközölnék. ○

HAZAI IPAR!

Alapított 1892. évben. — Állami felügyelet alatt.

Gerő Ferencz Katonai előkészítő-iskolájában, VII., Rózsa-u. 33. (saját ház)

az **önkéntességi** vizsgára jogosító és hat hónapra terjedő tanfolyamra beiratkozni lehet naponként d. u. 4—7 óráig.

» Prospektust kívánatra küld az igazgatóság. «

TÓTH MIHÁLY

műbútor-
asztalos

Budapest, VI., Kis János-utca 6. szám.

Ajánlja saját készítményű butorait és elvállal mindennemű finomabb asztalos-munkát és üzleti berendezések készítését.

Lemezek

Papírok

LUMIERE

részvénytársaság

LYON

FRANCIAORSZÁG

Vegyiszer-

szerek

Lemezek és filmek Σ (Sigma) jelzéssel

a legérzékenyebbek a világon.

Artochromatikus és fényudvarmentes (Antihalo) lemezek.

Uj! „ACTINOS“-papiros Uj!

közvetlen kimásoláshoz. Végtelen tartósságu friss állapotban. Fixálófoltok nem léteznek többé.

FÉNYES FÉNYTELEN CSIKOS FÉMSZERŰ

„Stenodoses Lumiere“

vegytisztá termékek a fényképezéshez száraz állapotban = 50 vagy 100 kcm. fürdőhöz pontosan lemérve =

Megrendelhető:

BERNH. WACHTL WIEN
Kirchberggasse 37.
vezérképviselőnél.

ODERN KÖNYVTÁR

KÖNYVKÖLCSÖNÖZŐ VALLALAT

* * * * * BUDAPESTEN

VII., KER., KIRÁLY-UTCA 70. SZÁM

Telefon 82—24.

A ki a modern irodalommal lépést kíván tartani,
a ki tiszta, új könyveket szeret olvasni, az kérjen ismertetést a

„Modern Könyvtár“-tól

A „Modern Könyvtár“ előfizetői minden magyar, francia, német és angol könyvet megjelenése után kölcsönképen **rögtön** megkaphatnak.

A „Modern Könyvtár“ előfizetőinek **Budapest**en házhöz szállítja, vidékre pedig postán küldi a könyveket.

♦♦♦♦

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♦♦♦♦

„DANSEUSE“ (TÁNCOSNŐ)

- R. DEMACHY, PARIS
 A berlini nemzetközi kiállításból

=====
Az Amatőr műmellekete
=====

Minden jog fentartásával

